

เรื่อง การจับจองที่ดิน

แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด ทุกจังหวัด

เรื่อง การจับจองที่ดินเท่าที่ปรากฏอยู่เวลานี้ส่วนมากพนักงานเจ้าหน้าที่
 โคนุญาตให้จับจองที่ดินไปโดยไม่ได้อำนาจพิจารณาความเป็นการให้เข้าไปความหลักการ
 และระเบียบแบบแผนที่มีอยู่แล้ว หากยังคงปฏิบัติกันอย่างหละหลวมอยู่ต่อไป ผลร้าย
 นา ๆ ประการก็จะเกิดไ้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติต่อไปได้ผลตามเจตนารมณ์ของ
 พกการ จึงขอขอความเข้าใจในเรื่องหลักการและเจตนารมณ์เกี่ยวกับกรจับจอง
 ที่ดิน ความที่มีกฎหมายบังคับไว้เมื่อครั้งมี คือ รัฐโค่งวงที่กินกรว่างเปล่าอันเป็น
 สาธารณสมบัติของแผ่นดินไว้ให้แก่คนไทยโดยเฉพาะ (มาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ.ที่ดิน
 ในส่วนที่เกี่ยวกับคนต่างด้าว พ.ศ. 2486) เพื่อคนไทยจะได้มีโอกาสขอจับจองไปเป็น
 ที่อยู่ที่ทำกินให้เพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นในการครองชีพ ซึ่งเป็นทางนำ
 ไปสู่การสร้างหลักฐานให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง เป็นเรื่องที่รัฐบาลปรารถนาจะช่วยเหลือโดยรวดเร็ว
 ผลสำเร็จโดยเร็วโดยที่ดิน แต่การช่วยนี้พึงเข้าใจว่า ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. ออก
 โฉนดที่ดิน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2486 ซึ่งกล่าวถึงเหลือสัมปทานแก่บุคคลที่จะทำประโยชน์
 ในที่ดินโดยเร็วได้จริงและโดยสุจริตเท่านั้น ไม่ประสงค์ให้หวังกินเอาที่ดินไปไว้โดยไม่
 ทำประโยชน์ หรือถกกันเอาไว้เพื่อคนอื่น หรือแอบอ้างจับจองขึ้นมั่งหนา แต่ความจริง
 เพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่นหรือเพื่อหวังผลอย่างอื่น เช่น จับจองที่ดินเพื่อหวังประโยชน์
 จากการค้ำฝั้นไม่หวังหา เป็นคน จึงขอให้ยึดมั่นคิดว่ากฎการพิจารณาอนุญาตให้จับจอง
 โคนนายอำเภอและราชหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี ต้องทำการพิจารณาสอบสวนและใช้
 ฤทธิพิณิจกมายังรชคอง กล่าวคือ ข้องพิจารณาถึงประโยชน์สาธารณะ พิจารณาความมุง
 หมายและกำลังความสามารถของผูขอจับจอง ฯลฯ เมื่อพิจารณาเห็นว่าผูขอเป็นผู้สมควร
 จะให้จับจองที่ดินได้เท่าใดก็อนุญาตเพียงนั้น ไม่จำต้องอนุญาตตามที่ขอ หรืออาจไม่อนุญาต
 เลยก็ได้ ระเบียบแบบแผนและหลักการดังกล่าวนี้ กรมที่ดินได้พยายามจัดส่งมาให้ถือเป็น
 หลักปฏิบัติเป็นคัมภีร์มากอยู่แล้ว ฉะนั้น ในพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ผู้หน้าที่เกี่ยวข้อง
 ศึกษาให้เข้าใจและถือปฏิบัติตามหลักการและวิธี การนั้นโดยเคร่งครัด นอกจากจะปฏิบัติ
 การดังกล่าวแล้ว ต่อไปให้ดำเนินการดังมีที่วาง คือ

1. ให้คณะกรรมการจังหวัดส่งให้คณะกรรมการอำเภอต่าง ๆ กำหนด
 กำหนดเขตที่ดินรกร้างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินไว้เป็นเขตที่อนุญาตให้
 จับจอง เป็นเขต ๆ และแห่ง ๆ ไป ตามความเหมาะสมของท้องที่ อาจเป็นตำบลละ -

๑ แห่ง หรือหลายแห่ง เขตที่ให้จับจองนี้ควรกำหนดไว้เป็นขั้นบันได ๆ การกำหนดเขตที่ให้จับจองให้คงกระรรวมการขึ้นพิจารณา ร่วมกับประถมนควย นายอำเภอ ที่ตำบลอำเภอ และนายอำเภอ ถ้าไม่มีพบกวางป่าในอำเภอ ก็ขอให้นายอำเภอจังหวัดหรือนายอำเภอเขตตั้งเจ้าหน้าที่ของทางการป่าไมมาเป็นกรรมการ ท้องที่อำเภอใดอยู่ในเขตชลประทานก็ขอให้ตั้งเจ้าหน้าที่กรมชลประทานเป็นกรรมการ ร่วมกับ ทิศะกรมการร่วมกับพิจารณาว่าที่ลุ่มลุ่มใดควรให้จับจองและลุ่มใดไม่ควรให้ การกำหนดเขตให้จับจองนี้ คณะใดเป็นผู้ไม่ขึ้นควรสงวนไว้เพื่อรักษาความชุ่มชื้น หรือควรสงวนไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ก็ควรกำหนดไว้เสียให้เสร็จ และไม่ควรรออุปาคให้จับจอง

๒. เมื่อกำหนดเขตขึ้นไว้ตามข้อ ๑ แล้ว การจับจองก็ควรอุปาคให้จับจองในเขตเหล่านี้ ไม่ควรรออุปาคให้จับจองนอกเขต เพราะการที่อุปาคให้จับจองเลอะเทอะไม่เป็นแถวเป็นแนว ย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในทางปกครองและควบคุมให้ทำประโยชน์อย่างจริงจัง การให้จับจองในเขตที่กำหนดไว้แล้วย่อมจะทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ และเจ้าหน้าที่กรมชลประทานเร็วขึ้น

๓. การขอจับจองที่ดินคือไป เมื่อได้รับคำขอลงมือพิจารณา เรียบเรียงแล้วให้คณะกรรมการอำเภอสอบสวนและบันทึกถ้อยคำผู้ขอไว้ให้ไว้ความชัดเจนดังนี้ คือ (ก) การขอจับจองนี้ผู้ขอจะทำประโยชน์โดยปลูกพืชผลหรือทำประโยชน์อย่างใด (ข) ผู้ขอจะลงทุนลงแรงประการใด จะทำโดยกำลังแรงคนในครอบครัวหรือว่าจ้าง (ค) คนในครอบครัวที่จะช่วยทำประโยชน์ได้มีกี่คน (ง) ผู้ขอเคยมีที่ดินอยู่แล้วกี่แปลง เนื้อที่เท่าไร และเคยขอจับจองที่ไหนมาบ้างแล้ว เมื่อใด ทำประโยชน์อย่างไร และแล้วเสร็จหรือไม่ (จ) ให้ส่อว่าที่กินแปลงที่ขออยู่นี้ใครเป็นเจ้าของจากที่ซึ่งมีบุคคลทำประโยชน์หรือขอจับจองใกล้เคียงเพียงใด

เมื่อสอบสวนแล้วก็ให้พิจารณาเสียขั้นหนึ่งก่อนว่า ควรอุปาคให้จับจองหรือไม่ ถ้าเห็นไม่สมควร เช่น ไปจับจองอยู่ไกลเกินไปกลางป่า ซึ่งยังไม่ถึงคราวจะให้ทำคังนั้น หรือมีที่กินที่กำลังขอจับจองอยู่แล้ว แต่ยังไม่ทำประโยชน์แล้ว ฯลฯ ก็ให้สั่งยกเลิกเสียให้ทีเดียว ไม่ต้องไปทำการรังวัดชั้นผู้ขอสอบสวน

๑. การพิจารณาสิ่งอุปาคให้จับจอง ขอให้นายอำเภอและข้าหลวงประจำจังหวัดใช้ดุลยพินิจพิจารณาตามกฎกระทรวง ฯ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๔๘๐ ข้อ ๘ คำสั่งกระทรวง ฯ ที่ ๑๘๗/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๐ ข้อ ๘ - ๑๐ - ๑๑ - ๑๒ และคำแนะนำข้อ ๕ - ๖ - ๗ โดยเคร่งครัด

เพื่อประโยชน์ในการนี้ กรมที่ดินได้จัดการพิมพ์แบบบันทึกรายงานการรังวัดชั้นผู้ขอสอบสวน กับแบบบันทึกถ้อยคำผู้ขอประกอบคำขอตามข้อ ๓ ขึ้นแล้ว ตามแบบ

/ หมายเลข ๒๑

หมายเลข ๕๑ ซึ่งแนบมาพร้อมกับหนังสือนี้ ในระหว่างที่กำลังจัดพิมพ์อยู่นี้ให้ใช้กระดาษ
พิมพ์ขึ้นที่โรงพิมพ์กลางถนน การขึ้นที่ถอยค่าและบันทึกการขาย การรังวัดชั้นสูง สอดส่อง
ให้ถือความที่สั่งมาโดยหนังสือนี้ และความพิวข้อในหลักการและวิธีการที่โง่งมมาแต่ก่อนแล้ว

๕. ในคณะกรรมการอำเภอสองสองและระมัตระวังการที่บุคคลเข้าารวม
ครองและหักร้างต่างพงโคมพะการ ถ้าปรากฏขึ้นให้ดำเนินการความกฎหมายโดยเคร่ง
ครัด การสอดส่องนี้อาจทำได้โดยหมั้นสอดส่องจากก้านผู้ให้หมาย ซึ่งมาประจุมประจำ
เกิดที่อำเภอเป็นปรกติทุกเดือนอยู่แล้ว หรือสอดส่องจากผู้ที่เข้าขอจับจอง แต่ขอสำคัญ
เวลาเจ้าหน้าที่ไม่ทำการรังวัดชั้นสูง สอดส่องในที่นี้ให้ขอจับจองทุกราย ให้สอดส่องดู
ใบเส้นทางที่ผ่านและบริเวณที่ไม่ทำการรังวัดไว้ว่า มีใครบ้างเข้าครองครองโดยไม่ได
รับอนุญาตจับจองบ้าง

๕. เมื่อใกล้บุฉาคให้จับจองไปแล้ว ให้พยายามสอดส่องดูด้วยว่าผู้ขอ
ใช้ทำประโยชน์ตามที่ให้โดยค่าไว้เมื่อคราวมาขอจับจองหรือไม่ และเมื่อเวลาใกล้บุฉาค
ครบกำหนดให้ดำเนินการสอดส่อง และควรให้ผู้ขอพิสูจน์การทำประโยชน์และแนะนำให้
ขึ้นทะเบียนเสีย แต่ทั้งนี้ต้องเป็นที่เข้าใจว่าได้มีการสอดส่องและพิสูจน์ว่าผู้ขอทำประโยชน์
อย่างแท้จริงโดยสมควรแก่เนื้อที่แล้ว.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

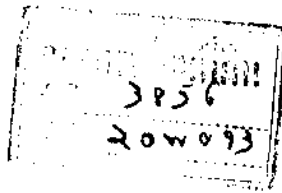
ม. พรหมโยธี

(พลเอก มังกร พรหมโยธี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย.

สำเนาอันลูกคอง.

1/11/93
15 พ.ย. 93
(พระวิจิตร เกษตรสุนทร)
อธิบดีกรมที่ดิน

ประสิทธิ์ คัด/ทาน.

1.11.93 11/11

15 พ.ย. 93 ต: 1/11/93

1/11/93
11/11/93
1/11/93
11/11/93
1/11/93
11/11/93
1/11/93
11/11/93

11/11/93
20 NOV 93

1/11/93

1/11/93
20 NOV 93

บันทึกถ้อยคำผู้ขอประกอบคำขอจับจอง

ที่ว่าการอำเภอ.....

วันที่.....เดือน.....ปี.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เป็นบุตร.....

.....เชื้อชาติ.....สัตรี.....อยู่บ้าน.....

เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ขอใ้ถ้อยคำรับรองขอคณะกรรมการอำเภอ.....

ถึงขอความต่อไปนี้

ข้อ ๑ ความที่ข้าพเจ้าไ้ยื่นคำขอจับจองที่ดิน ซึ่งตั้งอยู่ชาย.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ความคำขอที่.....ลงวันที่.....เดือน.....ปี.....

ข้าพเจ้าประสงค์จะทำประโยชน์ในที่ดินแปลงนี้โดย.....

.....

.....

ข้อ ๒

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมายเหตุ

บันทึกรายการสมบสนตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 376/2493 ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒493 ข้อ 3.

16/54

บันทึกรายงานการรังวัดชั้นสุรสอบสวนที่ดิน

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า..... (ตำแหน่งหน้าที่)..... ผู้ทำการรังวัด

ชั้นสุร ข้าพเจ้า..... และ..... พยาน

ไต่ถามกันโดยผู้ขอไต่ถามทำการรังวัดชั้นสุรสอบสวนที่ดินแปลงที่ข้อจับจอง ความว่าข้อที่...

ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... แล้วพร้อมด้วยเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

ที่ดินแปลงข้างเคียงปรากฏว่าที่ดินแปลงนี้มีลักษณะและสภาพดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ตำแหน่งแห่งที่ซึ่งของที่ดินและขนาดปรากฏความแผ่ที่สังเขปดังนี้ คือ

รูปแผนที่สังเขป

(ต้องแสดงเขตที่ดินและชื่อเจ้าของข้างเคียง, หลักเขตที่มีปักและระยะจากหลักถึงหลัก, ที่ดิน และจุดสมมุติในระยะจากจุดสมมุติถึงมุมเขต)

ข้อ 2 ที่ดินแปลงนี้เป็นบารุงร้างมีลักษณะอย่างไรหรือเป็นไร่ซาก หรือว่าเป็น ที่ทำการเพาะปลูก เคยมีผู้ทำไว้ก่อนแล้วปล่อยให้ร้างหรือไม่ (บอกสภาพของที่ดินให้ชัดเจน) เป็นที่.....

ข้อ 3 ที่ดินแปลงนี้ลักษณะของที่ดินเป็นที่ (บอกลักษณะของที่ดิน เช่น ที่ดินเป็น ห้วย หนอง) เหมาะแก่การทำการเพาะปลูกตามที่ข้อจับจองหรือไม่.....

ข้อ 4 ที่ดินแปลงนี้เป็นที่หลวงหวงห้าม หรือที่สงวนหรือควรสงวนไว้หรือสาธารณ ประโยชน์ปรากฏอยู่ชัดแจ้งชัดใด ๆ หรือเปลี่ยนแปลงแล้ว หรือที่ร้างอย่างไรหรือไม่ เป็น ที่.....

ข้อ 5 ที่ดินแปลงนี้เคยปรากฏว่ามีแร่โลหะธาตุ หรือโบราณสถานหรือโบราณวัตถุ อยางไรหรือไม่ เคยปรากฏว่าเป็น.....

ข้อ 6 ในที่ดินแปลงที่ขอจับจองปรากฏว่ามีต้นไม้ชนิดหวงห้ามต่าง ๆ อยู่หรือไม่ (มีไม้หวงห้ามไรขนาดใดประมาณเท่าใดเขียนให้ชัดเจน)

ข้อ 7 ที่ดินที่ขอจับจองนี้อยู่ในเขตที่กำหนดให้จับจองหรือไม่

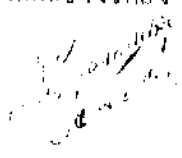
ข้อ 8 ผู้ขอเป็นผู้อยู่ในหมู่บ้านหรือตำบลที่ขอจับจองหรือไม่ (ถ้าใช่ผู้ขอจับจองนี้ยังให้กรวางวางแปลนอยู่หรือไม่ ควรลงแนวไว้ในทุกสกลในร่างที่หรือไม่)

ข้อ 9 ในขณะทำการรังวัดมีใครคัดค้านอย่างไรหรือไม่และคัดค้านโดยเหตุผลอะไร (ถ้ามีคัดค้านที่คัดค้านค่าและแสดงเขตที่คัดค้านไว้ด้วย)

ข้อ 10 ข้าพเจ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินแปลงข้างเคียงขอรับรองว่าหลักเขตที่ปักหมายเขตการจับจองรายนี้ ไม่รุกรานที่ดินที่ข้าพเจ้าเป็นเจ้าของหรือครอบครองอยู่แต่อย่างใด

ข้อ 11 ลักษณะอื่น ๆ และเหตุการณ์ที่ควรรายงานให้ทราบเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับที่ดินแปลงนี้ คือ

- (ลงชื่อ) ผู้ทำการรังวัดชั้นสุร สอยสวน
- (ลงชื่อ) พยานในการรังวัดชั้นสุร สอยสวน
- (ลงชื่อ) พยานในการรังวัดชั้นสุร สอยสวน
- (ลงชื่อ) ผู้ขอจับจอง
- (ลงชื่อ) เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินข้างเคียง
- (ลงชื่อ) เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินข้างเคียง
- (ลงชื่อ) เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินข้างเคียง
- (ลงชื่อ) เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินข้างเคียง

เพราะฉะนั้น ขอให้ท่านสั่งกำชับช่างแผนที่ให้ปฏิบัติการรังวัด -
ออกโฉนดหรือตราจองตามคำขอ เฉพาะแปลงให้เป็นไปตามระเบียบและคำสั่ง
ที่ได้วางไว้แล้วดังกล่าวโดยเคร่งครัด.

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) นิตินิเกษตรสุนทร
(พระนิตินิเกษตรสุนทร)
อธิบดีกรมที่ดิน.

สำเนาอันลูกทอง

A. S. S. S.

(นายเสริม ศาลิคุปต)
เลขาธิการกรมที่ดิน.

25 ธ.ค. 93

ประสิทธิ์ พิมพ์/ทาน.

15 ม.ค. 94

[Signature]

11 ก.พ.

15 ม.ค. 94

15 ม.ค. 94

[Signature]
15 ม.ค. 94

15 ม.ค. 94

[Signature]
15 ม.ค. 94

[Signature]
15 ม.ค. 94

[Signature]
15.1.94